

Kojaline

Nr 1 2009

TPIK nägu

Ian Oja – loominguline projektijuht

LK 16

Arvamus

Anu Toots:
Sotsiaalpoliitika asotsiaalseks?

LK 3

Puudega laps ja pere

Lapsed, kes õpetavad
eluväärtusi

LK 8

Tallinna Puuetega Inimeste Koja häälekandja. Ilmub 2 korda aastas.

Arvamus

Anu Toots: sotsiaalpoliitika asotsiaalseks?3

Invapoliitika

Puuetega inimeste ühenduste ettepanekud seoses KOV valimistega 2009.a6

Puudega laps ja pere

Lapsed, kes õpetavad eluväärtusi8

Tegija

Julia Visnjova – avatud südamega sotsiaaltöötaja12

TPIK projekt

Puuetega inimeste arvutiõpe ja internetipunkt15

TPIK nägu

Ian Oja- loominguuline projektijuht16

TPIK liikmesühing

Tallinna Parkinsoni Haiguse Selts18

Kojaline on Tallinna Puuetega Inimeste Koja infoleht, mille ilmumist toetab Vabauhenduste fond, mis on rahastatud Islandi, Liechtensteini ja Norra poolt EMP finantsmehhanismi ning Norra finantsmehhanismi vahendusel. Toetust koordineerib Avatud Eesti Fond.

Tallinna Puuetega Inimeste Koda

Endla 59, 10615 Tallinn

Telefon: 656 4048

e-post: koda@tallinnakoda.ee

<http://www.tallinnakoda.ee>

Elektronilisel kujul leiad infolehe aadressilt:

<http://www.tallinnakoda.ee> Paberkandjal leiad infolehe kindlasti Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskusest (Endla 59), oma linnaosa sotsiaalhoolekande osakonnast ja Tallinna Linnavalitsuse teenindussaalist.

Kui tunned soovi ja võimalust läbi Tallinna Puuetega Inimeste Koja anda omapoolne panus puuetega inimeste ühenduste abistamiseks, on Sul selleks mitu varianti:

- 1) oma professionaalsete oskustega – kas ühekordse või regulaarse vabatahtliku tööga mõnes TPIK tegevuses või meie liikmesorganisatsioonide juures. Võta ühendust TPIK tegevjuhi Tauno Asujaga (tauno@tallinnakoda.ee) ning arutame lähemalt.
- 2) Ostes postkaarte, millest saadud tulu läheb puuetega inimeste kunstitegevuse toetuseks. Täpsemat teavet postkaartidest leiad infolehe tagakaanelt.
- 3) rahalise toetusega – kas ühekordse või püsikordusega – TPIK kontole **1120181691 Swedbank**.

TPIK kuulub Vabariigi Valitsuse tulumaksusoodustusega ühenduste nimekirja ning seetõttu on eraisikute ja juriidiliste isikute poolt tehtud annetuste pealt võimalik tagasi saada tulumaks. Selleks tuleb eraannetajal teatada aadressile tauno@tallinnakoda.ee oma isikukood. Mõlemile kehtivad maksuvabade annetuste osas Tulumaksuseadusega pandud piirangud.

Anu Toots:

SOTSIAALPOLIITIKA ASOTSIAALSEKS?

TLÜ professor, politoloog Anu Toots leiab, et Eesti sotsiaalpoliitikat on juba pikemat aega vaevanud kaks fundamentaalset häda: vähene tõhusus ja kasvav asotsialiseerumine.

Sotsiaalministri portfelli jagamine poliitikute ringis tavaliselt suuri tülisid ei tekita. Valdava mõtteviisi kohaselt on see vaene valdkond, «naiste ala». ETV «Foorumi» meeste paraadi kutsutakse-saadetakse paar-kolm naispoliitikut ainult siis, kui teemaks on sotsiaalpoliitika. Minu pikas õppejõupraktikas on vaid väga vähesed noormehed kirjutanud oma lõputöö sotsiaalpoliitikast. Omaette sümbolilise tähendusega on seegi, et vene tudengineiuude eelistustes on vaesuse, pere- ja pensionipoliitika teemad asendunud personalijuhtimise ja üldse igat muud liiki juhtimisega.

Laias laastus annavad tudengite lõputööde teemaelistused märku ühiskonnas valitsevatest meelvooludest, aga ka stampidest ja stereotüüpidest. Sotsiaalpoliitika olemust tuletatakse meil pigem parteide ideoloogilisest vastasseisust kui ühiskonna arengust. Selle tüvi on pigem sõnas «sotsialism» kui «sootsium». Nii ongi tavaarusaamas olemas vasakpoolne sotsiaalpoliitika, mis kurnab riiki ja ettevõtlust, ning parempoolne sotsiaalpoliitika, mis poetab näpuotsaga vaesteabi ja sunnib igaühe tööturule elatist teenima.

Sellise mõtteviisi järgi ei ole majanduskasvu aegadel sotsiaalpoliitikat kuigi palju vaja, sest vaeseid on vähem ja tööd leiab igaüks. Euroopas usuti kuni lõppenud sajandi viimase veerandini, et parempoolsete võimuletulek lõpetab vasakpoolsete «mõttetu priiskamise» ja heaolusõltlaste poputamise. Sotsiaalkulud tõmmatakse mõistlikesse piiridesse ja ettevõtjad saavad nautida suuremaid kasumeid. Selle traditsioonilise uskumuse kukutamises on silmapaistvaid teeneid Briti tooridel ja leiboritel.

Vastupidiselt ootustele (ja valjule retoorikale) ei tõmmanud Margaret Thatcher riigi sotsiaaleelarvet koomale; vastupidiselt ootustele jätkas leiborite valitsus tooride liini, tehes selles vaid kosmeetilisi parandusi. Mis siis juhtus? Kas kogemustega Briti parteid on läinud põhimõttelageda häältepüüdmise teed, mida tavaliselt pannakse süüks Eesti erakondadele?

Sügavam seletus toimunule peitub asjaolus, et sotsiaalpoliitika olemuse määrab ühiskonna iseloom, mitte valitsev partei. Kui fordistlik klassiühiskond asendus postmodernse «voolavusega», siis peab uue ajastu väljakutsetega kohanema ka sotsiaalpoliitika.

Põhimõtteliselt pole tänapäeval enam vasakpoolset või parempoolset sotsiaalpoliitikat, on kas kulutav või investeeriv sotsiaalpoliitika. Pole tähtis, mitu krooni või eurot läheb sotsiaalvaldkonda, oluline on hoopis see, mitu krooni selle abil taastoodetakse.

Iseenesest pole need mõtted uued. Anthony Giddens kirjutas juba enam kui kümme aastat tagasi, et heaoluriigi asemele peaks rajama sotsiaalsete investeeringute riigi, mis tagaks positiivse heaolu. Positiivse heaolu all mõistis ta lisaks elukvaliteedi materiaalsetele parameetritele ka inimeste psüühilist ja vaimset heaolu.

Üpris kiiresti sekundeeris Giddensile ka selline paadunud turumajanduse kants nagu IMF. Oleks naiivne arvata, et IMFi aktiivsus Ida-Euroopa riikide pensioni- ja ravikindlustuse reformides oli ajendatud murest vaesunud homo soveticus'ite pärast. Neid tõukas tegutsema hoopis kartus, et siirderiikide sotsiaalpoliitika ei suuda ühiskonda koos hoida ja kasvama hakkab asotsiaalsus. Uue millenniumi algusest peale on sama mõtteviisi – sotsiaalpoliitika pole koorem, vaid investeering – propageerinud ka Euroopa Komisjon.

Olgugi et Eesti ja Lääne-Euroopa vahel pole enam pikemat aega raudset eesriiet, jõuab moodne ühiskondlik-poliitiline mõte meil laiemasse käibesse vaat et paarikümneaastase viivitusega. Ka viimaste kuude vaidlused sotsiaalhüviste ümber on käinud klassikalisel vasak-parempoolsuse dimensioonil: tõsta või külmutada, jagada või ära võtta? Vaid üksikud küsivad, mis oleks plaanitava tegevuse efekt või eesmärk.

Nii sattus ka sotsiaalminister kriitika turmtule alla just seetõttu, et jäi hätta seadusega ettenähtud raha väljajagamisega. Minu arust polnud Maripuu põhiviga selles. Süüks ei saa panna sedagi, et ta ustava parteisõdurina püüdis ajada parempoolset sotsiaalpoliitikat.

Eesti sotsiaalpoliitikat on juba pikemat aega vaevanud kaks fundamentaalset häda: vähene tõhusus ja kasvav asotsialiseerumine.

Kuigi protsendina SKTst kulutab Eesti sotsiaalsfäärile alla poole ELi keskmisest, on kulude valdkondlike proportsioone vaadates pilt ebaühtlane. Toetusi puudega inimestele maksame proportsionaalselt üle Euroopa keskmise, aga eakatele osutatavate teenuste poolest kuulume Rumeenia ja Bulgaariaga viimaste hulka. Pensionidele kulutame nii nagu enamus, aga peretoetuste osakaalult kõigis sotsiaalkuludes oleme Luksemburgi järel teisel kohal. See statistika näitab, et probleemide tuum pole selles, kui palju, vaid kuidas kulutada.

Majanduslikus ja poliitilises eufoorias hoogsalt laiendatud vanemahüvitiste süsteemi jätkusuutmatust võis ette aimata, ent selle süsteemi kaugmõjusid pole siiani põhjalikult vaetud. Peamine arutlusteema on jätkuvalt otsene, peaaegu newtonlik seos vanemahüvitise suuruse ja lapsesaamise vahel. Ühiskonna kui sadade habraсте niitidega lõimitud terviku juhtimiseks on vaja teada aga sedagi, kuidas on mõjutanud kehtiv süsteem naiste hõivesuutlikkust ning nende kohtlemist pensioni- ja ravikindlustuses.

Juhtimisguru Margaret Wheatley arvates on tänapäeva keeruliste süsteemide arengus (aga seda ju ühiskond on) kaugmõju märksa olulisem kui otsene mõju. Poliitika meetmedki ei pea avaldama otsest, ühesuunalist mõju, vaid pigem struktureerima inimeste käitumist nii, et tulemuseks oleks sotsiaalselt soovitatav ühiskonnamudel.

Reformipartei pakub perepoliitika päästeplaanina välja universaalsest lapsetoetusest loobumist. «Tuleb lõpetada laustoetuste maksmine,» deklareerib peaminister. Tõsi see on, et Eestis moodustab vajadustel põhinev abiraha vaid ühe protsendi makstavatest toetustest, mis on kümme korda vähem Euroopa keskmisest ja viisteist korda vähem neoliberaalse heoluriigi etalonist Suurbritanniast. Seega ei anna Eesti sotsiaalpoliitika siinkohal välja parempoolset mõõtu.

Aga äkki on meil tegu hoopis vasakpoolse poliitikaga? Paraku ei saa ka see küsimus jaatavat vastust, sest Eestil puudub üks vasakpoolse heoluriigi oluline omadus – suutlikkus tõhusalt vaesust vähendada. Vaesusriskis elavate inimeste osakaal pärast sotsiaaltoetuste saamist väheneb Eestis kuus-seitse protsenti, Põhjamaades aga enam kui kaks korda.

Niisiis pole meil tegu ei vasak- ega parempoolse sotsiaalpoliitikaga, vaid tühikäigul töötava masinavärgiga, mis püüab jätta muljet, nagu tegutsetaks aktiivselt tõhususe nimel. Ette on võetud hulk ambitsioonikaid reforme: tööturuameti reorganiseerimine, e-tervise juurutamine, pensioni ja puudetoetuse väljamaksmise korra muutmine. Et kõiki neid reforme ellu viia, koostati hulk määrusi, plaane, tegevus- ja ajakavu, mõeldi läbi kooskõlastusprotseduure.

Minister Maripuu lähikondsed iseloomustavad teda kui pühendunud ja kohusetruud inimest. Ent ometi varisevad plaanid üksteise järel kokku, ametkondlik kaos suureneb. Otsitakse süüdi olevat ametnikku, lõpuks võtab märtrirolli kanda minister ise. Kahjuks on vähe lootust, et uus ülemus võiks tuua radikaalse muutuse, sest poliitikavaldkonda, nagu äriki, kontrollivad ideed, mitte kõrged ülemused.

Just idee kaotamiseks on Eesti sotsiaalpoliitika põhipuudus. Milleks reformitakse kõiki hüvitisskeeme ja korraldatakse ümber ameteid? Selleks et riigieelarvesse raha saada?

Andke andeks, see on ju absurdne! Sotsiaalpoliitika eesmärk ei saa olla riigieelarve tasakaal. Aga just niisugust taotlust väljendavad valitsusliikmete sõnavõttud. Selle fiskaalse eesmärgi surumine sotsiaalpoliitika juhtimisse on sotsiaalvaldkonda üle toonud ka üleüldise peataoleku püüdlustes toime tulla rahanduskriisiga. Vasturääkivad sõnumid poliitikajuhtidelt tekitavad segadust ka inimestes, muutes nende käitumise labiilseks, mis ei toeta ühiskonna kui terviku arengut.

Algul õhutati vanemahüvitiste toel lapsega kodusolemist, seejärel muutus popiks töö- ja pereelu ühitamise retoorika, nüüd on hüvitised ohus ja poliitikajuhid vaatavad tööturгу nagu põlevat maja, millele ei julgeta ligineda. Sama vastukäivaid sõnumeid on hakanud saatma pensionipoliitika.

Kodulaenu võtjad saavad kord tunnustada, kord nahutada. Enamikul juhtudel jääb kodanikele adumatuks see strateegiline idee, millel rajaneb Eesti sotsiaalpoliitika. Nii ei teki ühtset jõudu, mis paneks neid, keda sotsiaalpoliitika mõjutab, tegutsema ühises, arengut edendavas suunas.

Igaüks püüab kätte saada oma «füüri» – valitsus selleks, et eelarvet lappida, pensionär ja invaliid oma argitoimetuste tarbeks. Viimased tunnevad end just sellesama kirjutud koormana, aga nad tahaksid end tunda sotsiaalsete investoritena. Seda tunnet tekitada ongi uue sotsiaalministri peamine ülesanne.

Puuetega inimeste ühenduste ettepanekud seoses Tallinna Linnavolikogu valimistega 2009. a.

Tallinna Puuetega Inimeste Koja (TPIK) eesmärgiks on puuetega inimeste ja oma liikmesorganisatsioonide huvide kaitsmine ja esindamine, koostöö edendamine avaliku, mittetulundus- ja erasektori vahel puuetega inimeste võrdsete võimaluste loomisel kohalikul tasandil. Hetkel on TPIK katusorganisatsiooniks 22le Tallinna puuetega inimeste ühendusele.

Tallinnas on kokku umbes 20 000 puudega inimest, kellest ligi 4700 kuulub mõnda Koja liikmesühingusse.

2009.a. varakevadel pani TPIK koos oma liikmesorganisatsioonidega kirja hulga ootusi puuetega inimeste olukorra parandamiseks Tallinna linnas seoses lähivate sügiseste omavalitsuste valimistega. Aprillikuu jooksul kohtuti kõigi suuremate erakondade esindajatega tutvustamiseks puuetega inimeste ettepanekuid, et aidata erakondadel saada ülevaadet, millised puuetega inimeste probleemid vajaksid lahendamist.

Millised on puuetega inimeste ootused erinevates valdkondades?

Sotsiaalteenused

- Viimase 4 aasta jooksul on puuetega inimesi lisandunud Tallinnas ligi 5000, kuid teenuste mahud ei ole kasvanud samas tempos, et rahuldada suurenenud klientuuri vajadusi (nt. eluruumide kohandamine, isikliku abistaja teenus, viipekeele tõlk, jne).
- Tallinna sotsiaalteenuste rahastamise süsteem on ebaühtlane. Teenust pakkuvate mittetulundusühingute arv järjest väheneb, kuna neil on väga raske oma teenuseid arendada ja tõsta teenuse osutamise kvaliteeti (personali koolitus, teenuseosutamise keskkonna parandamine, jne), kuna KOV poolt üleantavate teenuste hinnad on madalad. Tallinnas ei ole sotsiaalteenuste osas piisavalt konkurentsi teenusteosutajate vahel, mis aitaks reguleerida teenuste kvaliteeti.
- KOV poolt uute loodavate teenuste planeerimisprotsessis soovivad osaleda sihtgrupi esindajad, et need vastaks sihtgrupi vajadustele.
- Vajalik on pöörata tähelepanu sihtgrupi olukorra analüüsile ja sihtgrupi teenustega rahulolu uuringule (hetkel üksikutel teenustel kasutajate rahulolu küsitlused- näit. invatranspordi teenus). TPIK poolt tehtud ettepanekule planeerib Tallinn 2009. aastal läbi viia puuetega inimeste vajaduste uuringu, mis tooks esile kitsaskohad ja vajadused teenuste ja toetuste planeerimisel ja mahtude arvestamisel. Viia sisse teenuse rahulolu küsitlused, tõstmaks teenuste kvaliteeti.
- Sihtgrupile teenuste osutamisel pakkuda asumikeskset lähenemist- teenuste kättesaadavus kliendile võimalikult kodu lähedal (nt. puuetega inimeste päevahoid).
- Liikumispuudega inimesed ootavad kohandatud munitsipaal-ja sotsiaalkorterite ehitamise jätkamist, sealhulgas on oluline toetavate teenuste kättesaadavus neis majades. Toetatud elamise teenuse arendamine.
- Psüühikahäiretega ja raskete vaimupuuetega inimestele tugiisiku teenuse finantseerimine KOV eelarvest, mis aitab parandada selle sihtgrupi igapäevast toimetulekut.

Sotsiaaltoetused

- Probleemiks on puuetega inimestele Tallinna linna poolt pakutavate sotsiaaltoetuste saamine sõltuvalt sissetulekust- sissetulekute hulka arvestatakse samal ajal ka riiklikud sotsiaaltoetused ja leibkonna sissetulekud. Ettepanek on muuta toetuse maksmine sissetulekust sõltumatuks ravimite ja abivahendite kompenseerimisel puudega inimestele.
- Hooldajatoetuse puhul kaotada piirang, mis sätestab, et toetuse saamise korral ei tohi hooldaja samal ajal töötada.

Info kättesaadavus ja arusaadavus

- Info kättesaadavus KOV pakutavatest teenustest ja toetustest puudega inimestele ei ole piisav, koostöös puuetega inimeste ühingutega saaks palju ära teha selle parandamiseks. Kõige enam kannatab infopuuduse käes venekeelne elanikkond. TPIK on andnud välja aastal 2008 infoteatmiku „Abiks puudega inimesele” nii eesti kui vene keeles, TPIK poolt on korraldatud mitmeid infotunde parandamiseks puuetega inimeste informeeritust teenustest, toetustest ning valdkonda puudutavatest muudatustest.
- Tallinna kodulehel parandada info kättesaadavust puuetega inimeste toetustest ja teenustest.

Ligipääsetavus

- Probleemiks on üldkasutatavate uute ja renoveeritud hoonete ligipääs puuetega inimestele (lisaks lastekäruodega vanemad ja eakad), ehitised võetakse vastu ilma sihtgrupi esindajaid kaasamata, paha tihti ei vasta ligipääsetavus kehtestatud standarditele. KOV peaks olema huvitatud sellest, et ühiskondlikud hooned oleks ligipääsetavuse osas eelnevalt kontrollitud sihtgrupi esindaja poolt.
- Lahendus- uued ja renoveeritud ühiskondlikud hooned oleks vastu võetud kaasates sihtgrupi esindajat, kes annaks hinnangu ehitise ligipääsetavusele ja nõuete järgimist. Oluline sekkumine ehitise projekteerimisfaasis.

Ühistransport

- Ühistranspordi ligipääsetavus- kuigi on olemas madalapõhjalised ühistranspordisõidukid, ei sõida madalapõhjalised sõidukid alati graafikutes ettenähtud aegadel. Ühissõidukite juhtide väljaõpe on puudulik, ei suudeta arvestada erivajadustega. Ettepanek on koolitada ühistranspordi juhte erivajaduste osas, parandada madalapõhjaliste ühissõidukite graafikujärgselt kinnipidamist.
- Hetkel on ühistranspordi sõit tasuta puudega inimesele ainult sügava puude ja raske/sügava nägemispuude korral. Ettepanek on muuta Tallinna ühistranspordis raske puudega inimesele sõit tasuta.

Sport ja vaba aeg

- Probleemaatiline on puuetega inimeste ligipääsetavus spordiasutustes (nt. ujulad), soodushinnaga külastus puuetega inimestele, turvalisuse tagamine spordiasutustes (häirenuppude puudumine).
- Puudega lastele on spordi ja lastelaagrite pearahad määratud samadel alustel, mis tavalastel – seetõttu paljudele puuetega lastele jäävad võimalused nendes tegevustes osaleda kasinateks. Puuetega lastega seonduvad lisakulud, mida tuleks arvesse võtta pearahade määramisel (suuremad kulud seoses transpordiga, isiklike abistajate, turvalisuse, jne tagamisel).

Mittetulundusühingud

- Tallinnas tegutsevate puuetega inimeste esindusorganisatsioonide jätkusuutlikkuse tagamiseks on vajalik jätkata toetuste eraldamist mittetulundustegevuse fondist.

LAPSED, KES ÕPETAVAD ELUVÄÄRTUSI

Autor: LEMME-GETTER BOGATKIN

Kristofer on nüüd juba 12- aastane. Ta on ääretult tähelepanelik poiss ja küllaltki õrnahingeline. Talle meeldib olla looduses ja kuulata muusikat. Kuid Kristofer ei suhtle ega väljenda ennast tavapäraselt. Roheliste silmade ja heleda juuksepahmakaga poiss häälitseb, liigutab oma randmeid ja keerab pead – Kristofer on sügava puudega laps.

Kui Kristofer oma silmad hommikul lahti teeb, tuleb teda kõigepealt pesta, mähkida, vajalikud sidemed vahetada, ümber riietada, ning anda talle hommikused rohud. Ka öö pole Kristoferile alati kerge, vastavalt sellele, kas laps on parasjagu tõbine või mitte, tuleb voodis tema asendeid muuta kümnekond korda. Poiss on tetrapareesi (kogu keha hõlmava halvatus) ja süvnevava deformatsiooniga skeleti tõttu võimeline tegema käte ja peaga vaid spastilisi, mitte tahtlikke liigutusi. Hommikusööki sööb Kristofer läbi gastrostoomi süstla abil ja selleks on vaja tõsta ta istetooli, fikseerides keha võimalikult normaalsesse asendisse.

Liikumispuude tõttu ja vabama hingamise saavutamiseks tuleb iga paari tunni jooksul vahetada Kristoferi asendeid: küll voodis külili ja pikali, seisutoolis ja siis eritoolis. Kolm korda nädalas peale hommikusööki viivad ema-isa Kristoferi erikooli, kus toimuvad joonistamise, võimlemise, muusika ja mitmed muud tunnid. Kahjuks võib minna terveid kuid, kus poiss haiguse tõttu kooli üldse ei saa, sest iga viirus kulgeb tal väga tõsiselt. Kaks korda nädalas külastab Kristoferi füsioterapeut. Koolivabadel ja haiguspäevadel tuleb abiks hoidja või peab ema jääma koju. Siis lisanduvad päevaplaani õueskäigud ning vajadusel arstide ja haiglakülastused.

Sõprus ennekõike

Kristoferil on oma puude kohta väga värviline elu: ema-isa ja õed hooldavad teda ning suhtlevad temaga, ta käib kaasas võimalikult paljudel pere väljasõitudel, pühapäeviti kirikus, õues vankriga ja lutamas, suvel mere ääres. Kristofer näeb nädala jooksul üpris mitut inimest, kes teda armastavad ning temast hoolivad. Ainult omavanuste seltsi on poisil vähe. Kuid me kõik õpime maailma tundma just omavanustega suheldes.

Vastab Tiina Talvik, Tartu Ülikooli Lastekliiniku lasteneuroloogia vanemteadur

Kas raske puudega lapse jaoks on pere, kooliõpetaja, füsioterapeut ja klassikaaslased piisav inimeste ring, kellega suhelda?

Oleneb puude raskusest. Sageli on raske puudega lapse võime suhtluseks üleüldse väike. Klassikaaslased on suur võimalus suhtlemiseks, kuid suhtlemine „tavalastega“ on igal juhul kasulik ja äärmiselt vajalik.”

Kas erikoolides võiks teie meelest olla kognitiivse õppe (näiteks hooldajaga raamatu vaatamine) kõrval rohkem praktilist õpet ja harjutusi (looduse, maaelu, erinevate tööde ning ametite jms seotud tegevusi) ?

Iga lapse puhul tuleb rääkida maksimaalsest haridusest, mis vastab tema võimetele. Riik peaks panustama parimale võimalikule haridusele lapse jaoks. Just haridus peab olema eesmärgiks, raske puude puhul on parim võimalik eneseteenindus. Eluga toimetulek on oluline ja see valdkond võiks olla tihedamalt rakendatud erikooli programmi.

Riigi panus

Sotsiaalhoolekande seaduses §-s 121 nimetatud raske või sügava puudega lapse seaduslikul esindajal või hooldajal on kuni selle kalendriaasta lõpuni, kui laps saab 18-aastaseks, õigus saada lapsehoiuteenust maksimaalse maksumusega 5800 krooni. Samuti hüvitab riik 90% puudega laste kallitest abivahenditest (ratastoolid, seisutoolid jne).

Vastab Merle Tomberg, Sotsiaalministeeriumi hoolekande osakonna peaspetsialist

Tallinnas on ligikaudu 800 sügava ja raske puudega last. Kui lüüa kokku näiteks riigi poolt seadusega määratud ühe aasta lapsehoiuteenuse raha, teeb see Tallinnas kokku üle 4 miljoni krooni. Seda on aastate jooksul Tallinna linnal üle jäänud. Kuidas on riik toetust sügava puudega lastega perede jaoks kasutanud?

Ministeerium pole teinud kohalikele omavalitsustele konkreetseid ettepanekuid puuetega laste jaoks eraldatud toetusraha (Tallinnas ligi 4 miljonit krooni) kasutamiseks, kuid oleme infokirjades omavalitsustele toonud näiteid, mida võiks rahastada. Teenuste vajadus on omavalitsustes ka erinev ja sõltub suures osas näiteks piirkonnas tegutsevatest lasteaedadest ja koolidest, sealhulgas pikapäevarühmadest ja õpilaskodudest. Omavalitsused põhjendavad teenuste mittepakkumist vajaduse puudumisega ja info puudumisega perede vajaduste kohta. Väikeste omavalitsuste puhul on vaja teenuste pakkumiseks ja rahastamiseks teha koostööd, kuid kahjuks see ei ole piisavalt levinud praktika. Järelevalvet teevad maavalitsused.

Lapsevanemate pilgu läbi

Käisin hiljuti puuetega laste vanemate tugirühma koosolekul Tallinnas. Kuulasin lastevanemate arutlusi ning arvamusi kõige põletavamatel teemadel. Erinevate teemade seast kerkisid esile suur vajadus saada puudega laps lisaks koolile ja huviringidele koduseinte vahelt välja ning anda talle arendavaid uusi tegevusi. Ehk teisisõnu tähendab see vajadust uute, senisest professionaalsema koolitusega puuetega laste päevakeskuste järele.

Ühe ema sõnade läbi tulid kuuldavale mitmete lastevanemate tunded:

Kui laps pole päris normaalne, aga pole ka sügava puudega, siis on just see tunne, et ta ei kuulu kuhugi ja keegi temast ei huvitu. Kuhu ta saata ja millega ta võiks tegeleda? Mina lapsevanemana tunnen end ikka väga üksi. Ma ei tea, kuidas leida oma lapsele tegevust ja kellega näiteks minna kasvõi koos jalutama!

Vastab Kristoferi ema Kati (nimi muudetud):

Milline on puuetega laste vanemate elu- kui palju jääb aega oma töö ja eraelu, muude huvide jaoks ning kuidas on lood tervisega?

Puudega lapse vanemate elu on eriline väljakutse. Kõigepealt sellepärast, et igal hetkel tuleb olla valmis tehtud plaane muutma, kuna kogu pereelu on suunatud haige lapse tervislikust seisundist. Võib olla pikemaid stabiilsuse perioode, aga enamasti ei kesta need kaua – kasvava lapse seisund muutub jätkuvalt. Ja isegi kui on leitud ustavad ja pädevad hoidjad – ei saa suuremates kriisides keegi teine peale lapsevanema lapse kõrval hakkama.

Meie peres on see tähendanud ühele vanemale elukutse osas täielikku vahetust ning tööturul suhteliselt konkurentsivõimetuks muutumist. Kindlasti tähendab see suurt koormust pere finantsidele – sest vaatamata suurematele abivõimalustele, on vajaminevad abivahendid sageli liiga erilised või kaugelt pakutavaid toetussummasid ületavad. Lisaks eritoidud, hooldamisvahendid, mähkmed, rohud, riided, mida tuleb leida/teha eritellimusel. Haiglasoleku ajal last hooldades peab lapsevanem maksma oma koha eest lapse kõrval tavalist päevatasu. Ja loomulikult hoidjatasud, mis samuti on pidev väljaminek. Nimetatud koormusele lisandub kogu puudega inimestega seonduv bürokraatlik pool – olla kursis olemasolevate riiklike ja kohaliku omavalitsuste võimalustega, teha õigeaegselt ära taotlused (näiteks rohtudele, rehabilitatsiooni plaanid, muud kohalikud toetused jm), hankida vajalikud paberid, seista järjekorras jpm. Iga asutus üksikuna võttes ei nõua midagi võimatut – aga kokku moodustab see lapsevanemale peaaegu 50% lisatööd. Ja mitmed lihtsalt loobuvad taolisest tööst selle mahukuse tõttu. Pealegi toimivad kõik need asutused tööajal, mis lapsevanemale tähendab kõigepealt lapsele selleks ajaks hoiu muretsemist ning praktikas ka seda, et palgatöö tuleb kuidagi teisiti ära teha. Tööta koju jääda aga ei saa – sest pere eelarve ei kanna välja, eriti kui puudega lapsele lisaks on veel teisi lapsi. Sageli on ka erinevad regulatsioonid vastuolus või ametniku silme läbi ehk toimivad, aga praktikas loodetud abi kätte ei saa. Sotsiaalabi süsteem nõuaks palju paindlikumat ning kompleksemat lähenemist ning puudega laste peredele oleks vaja lausa isiklikku nõustajat kõikide erinevate asutuste keskel orienteerumiseks.

Suur väljakutse on peretasakaalu ja suhete säilitamine. Tuleb enesele aru anda, et puudega lapse hooldamise tõttu on taustal pidev stress, mida võimendab ka pidav aja arvestamine ja lapse seisundi kontrollimine ning see kurnab ja väsitab. Tuleb teadlikult end osata ka „lahti rebida“ haigest lapsest, et anda tervetele see osa, mis kuulub neile. Ning kuidagi tuleb ka paarisuhe elus hoida. Kui mõnedki aastad saab võtta lisa-aega öödest ja puhkepäevadest, siis varsti annab tervis märku, et kaua nii ei tohi. Taolised väikesed asjad, mis teistele ei tähenda isegi palju – korraks öhtul koos välja minna, teha sporti või minna sõpradele külla, puudega lapse peres on need kõik suured ettevõtmised ning tihti jäävad ära, sest pole hoidjat. Nii jäävad puhkepäevadki lihtsalt kodusolemise päevadeks – kus üksteist välja vahetades saab pisut kodust välja. Aga sellisest vähesest sotsiaalsest suhtlemisest, suurest väsimusest aga ka nt ebapiisavast liikumisest tekib palju pingeid ja probleeme. Lisaks otsustused – kumma töö arvelt taas midagi teha/võtta, kuidas kompenseerida...

Kui aga tervis hakkab märku andma, siis tuleb leida rohkem aega sellega tegelemiseks – aga kuidas?

Meie peres on kasvav mure lapse tõstmisest ja hooldamisest tulnud seljavalud (lisaks lapsele tuleb ju tõsta ka abivahendeid ja neid on mitu ning rasked), aga oleme tänulikud, et suhted on enam-vähem korras püsinud ning pere ühtseks jäänud. Kuigi puudega lapse hooldaja elu iseloomustab mõnes mõttes väga suur seotus, siis on sellel ka oma rõõmsamad pooled. Südameteeb soojaks, kui kohtad inimesi, kes oma tööd armastusega teevad ja ka võõrasse lapsesse suure hoolega suhtuvad. Palju on abivalmis inimesi ja tahaks, et neil jätkuks hingejõudu.

Suurim tänu aga on piirideta armastus ja alati rõõmus meel, millega see laps igal hommikul meid tervitab, see avatus ja vastuvõtmine ning tuhat muud väikest päikesekildu, mida ka selline laps peresse toob.

Infoteatmik „Abiks puudega inimesele“

Ülevaatlik info nii riiklikest kui ka Tallinna linna poolt pakutavatest puuetega inimestele suunatud teenustest ja toetustest. Lisaks leiab teavet Tallinna Puuetega Inimeste Koja ja tema 22 liikmesorganisatsiooni kohta, mis aitab saavutada kontakti inimestel, kes soovi vad liituda puuetega inimeste ühingutega.

Infomaterjal annab kompaktse ülevaate erinevatest teenustest ja toetustest, mida puudega inimestel on võimalik taotleda.

Infoteatmik on kättesaadav nii eesti kui vene keeles.

Lae alla ja loe: <http://www.tallinnakoda.ee>

JULIA VISNJOVA – AVATUD SÜDAMEGA SOTSIAALTÖÖTAJA

Autor: KÜLLI URB

Rubriigis Tegija soovime tutvustada tublisid töötajaid hoolekande, tervishoiu või hariduse valdkonnas, keda on esile tõstnud puuetega inimesed või nende pereliikmed.

Infolehe esimeses numbris tutvustame Tallinna Lastekodu intervallhoolduse teenust osutavat vanem-sotsiaaltöötajat Julia Visnjovat.

Puuetega lastega peredele on juba kolmandat aastat võimalus kasutada intervallhoolduse teenust Tallinna Lastekodu juures asuvas üksuses.

Mind heidutas alguses, et teenust osutatakse lastekodus, ja ei ole kerge sügava puudega last usaldada võõrastele, kes tema erivajadusi ei tunne.

Aga kuna ikka tuleb ette ootamatuid olukordi, kui pole puudega last kellegi hoolde jätta, võtsin ette käigu Pae tänaval asuvasse intervallhoolduse keskusse, et tutvuda ruumidega, kus teenust osutatakse ja inimestega, kes seal töötavad.

Silma hakkasid kohe koduselt sisustatud ruumid ja viimasegi kõhkluse võttis lahke perenaine Julia. Ta oli hästi avatud ja sõbralik, tekitades sellega turvatunde ja kindluse, et laste eest tõesti hoolitsetakse. Juliaga on olnud alati meeldiv suhelda ja probleemide korral keskendub ta kohe lahenduste otsimisele.

Tiina Orm, lapsevanem: „Julia on alati sõbralik, oma rahulikkuse ja rõõmsa meelega süstib ta optimismi ka lastesse ja emadesse.“

Julia, räägi veidi kust oled pärit ja kuidas sinu elutee on läinud?

Olen sündinud Tallinnas, aga minu ema on valgevenelanna ja isa on pärit Petseri kandist. Koolis ma polnud just kõige parem õpilane, igav oli. Saan aru nendest noortest, kes kohe ei leia oma kutsumust, vaid vaatavad veidi ringi, proovivad erinevaid alasid ja siis jõuavad selgusele, mida nad tahavad õppida.

Mõned aastad pärast kooli lõpetamist tekkis tohutu huvi õppida ja see innustus pole siiani möödunud. Õppisin Tallinna Pedagoogilises Seminaris sotsiaaltööd, teisel kursusel alustasin tööd Tallinna Lastekodus, Lasnamäe keskuses sotsiaaltöötaja abina. Vahepeal töötasin ka Emade ja Laste Varjupaigas sotsiaaltöötajana. Sealt viis tee jälle tagasi Tallinna Lastekodusse, nüüd siis juba intervallhoolduse üksusse.

Mulle meeldib väga lastega töötada, iga laps on individuaalsus. Alguses lapsed proovivad, kes sa oled, aga kui ise olla tasakaalus, siis saab kõigi lastega hakkama. Lapsed õpivad intervallhoolduses iseseisvust, on hoopis tublimad võib-olla kui kodus.

Peangi väga tähtsaks tegeleda enda tasakaalustamisega, mulle on tähtis side Jumalaga ja saan jõudu oma kogudusest. Muidugi annavad palju tööalased koolitused ja meil on hästi tubli ja tore töökollektiiv.

Mida tuleb arvestada puuetega laste vanematega suheldes?

Puuetega laste vanemad on palju üle elanud, sellega tuleb arvestada. Kui kollektiiv on positiivne ja avatud, siis tuleb ka usaldus ja head suhted. Kuna osa lapsi ju kasutab teenust tihti, tekib ka lapse perega tihedam side ja mõistmine.

Julia, millised isikuomadused peavad olema sotsiaaltöötajal?

Arvan, et kõige olulisem on oskus mitte sildistada. Kõigepealt inimene ja tema lugu. Ja muidugi oskus andestada. Ka minul tuli tööd teha kaua enne, kui loobusin sildistamisest ja hukkamõistmisest.

Mida sa vabal ajal armastad teha, kas sul on hobisid?

Armastan külas käia ja ka külalisi vastu võtta, üldse suhelda. Olen tugitoolisportlane, vaatan innustunult jalgpalli. Käin kalal, plaanimegi just kalaretke Peipsi järvele. Väga suurt kala pole veel kätte saanud, küll väiksemaid. Loen põhiliselt erialakirjandust, mind huvitab psühholoogia, psühhiaatria, üldse inimesega seonduv.

Kas sa kuulud mõnda kodanikeühendusesse?

Ei, hetkel olen väga hõivatud tööga. Küll olen osalenud MTÜ Inimkaubanduse Ennetamine projektides, aga nüüd olen pühendunud tööle ja enesetäiendamisele, mis võtab enamuse ajast.

Millise pilguga vaatad tulevikku?

Mulle on tähtis õppimine, tahan edasi õppida ja isegi võib-olla midagi täiesti uut. Kui noorem olin, siis tahtsin varakult lapsi, aga nüüd hoopis hoolitsen teiste laste eest. Tahaksin elada suures peres. Mingi aeg tahan kindlasi ka oma pere luua, aga siiani pole minu kõrgetele nõudmistele keegi vastanud (naerab). Olen eluga rahul.

Tallinna Puuetega Inimeste Koja infolist

- Soovid olla kursis puuetega inimeste valdkonnas toimuvaga?
- Soovid õigeaegselt olla teavitatud Tallinna Puuetega Inimeste Koja ettevõtmistest?
- Soovid saada infot puuetega inimestele suunatud üritustest, seadusandluse muudatustest, uutest teenustest ja toetustest?

Kui jah, siis saada oma soov liitumaks TPIK infolistiga e-posti aadressile:
tauno@tallinnakoda.ee

PUUETEGA INIMESTE ARVUTIÕPE JA INTERNETIPUNKT

Alates maist 2009 on Tallinna Puuetega Inimeste Kojas toimumas jätkuprojekt "Puuetega inimeste arvutiõpe ja internetipunkt". Projekti raames on Tallinna puuetega inimestele avatud tasuta internetipunkt Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskuses, aadressil Endla 59. Arvutiklassis on kohal tugiisik, kes vajadusel aitab nõu ja jõuga. Lisaks internetipunkti kasutamisele on huvilistel võimalik osaleda arvuti algõppe ja edasijõudnute kursustel.

Algajatele õpetatakse arvuti kasutamist algtasemel – põhitõed arvutist, e-mailide saatmine, dokumentide kirjutamine, interneti kasutamine ja online suhtlemine. Edasijõudnutele õpetatakse tekstitöötlust ja tabelitöötlust MS Office baasil ning pilditöötlust.

Arvutikursuste maht on 20 tundi. Arvutikursustel on võimalik osaleda kuni 2012 aasta kevadeni. Liikumispuuetega inimestele pakume tasuta transporti kursustele. Arvutikursustele registreerimine ja täpsem info telefonil **656 4048** või e-posti teel **arvutiklass@tallinnakoda.ee**

Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskuse arvutiklass on avatud huvilistele tööpäeviti 10.00-18.00.

Projekti finantseerib Euroopa Sotsiaalfond.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Tallinna Puuetega Inimeste Koda
Endla 59, 10615 Tallinn
Tel: 656 4048
e-post: koda@tallinnakoda.ee
<http://www.tallinnakoda.ee>

Tallinna Puuetega Inimeste Koda
Tallinn City's Board of Disabled People

IAN OJA – LOOMINGULINE PROJEKTIJUHT

Autor: **LIISA RAUDSEPP**

Kutseliste abistajate seltskonda kulub alati marjaks ära üks hea majandusliku mõtlemisega inimene. Ärijuhi haridusega Ian Oja (33) sattus Tallinna Puuetega Inimeste Kotta (TPIK) tööle küll üpris juhuslikult, ent on nelja aasta jooksul arvutiklassi projektijuhina jõudnud teha suuri tegusid.

Sotsiaalaladel oleme harjunud nägema tegutsemas peamiselt naisterahvaid, kes eelnevalt tudeerinud sotsiaaltööd, eripedagoogikat või psühholoogiat ning kelle hing pakatamas inimeste abistamise soovist. Ent lani eelneva elukäigu põhjal oleks TPIKs töötamist olnud üsna võimatu ennustada. Oma karjääriga edestab Ian Hunt Kriimsilma üheksat ametit nii mahult kui mitmekesisuselt: peale ärijuhtimise kuuluvad komplekti veel maalimine ja näitustel osalemine, ehitamine, reklaami müük, Tallinna giidiks olemine, rehvide müük, reisimine, klubimuusika koolituste korraldamine, joogatundide andmine ning veel umbes sada asja. Alates 2005. aastast töötab Ian TPIKs arvutiklassi projektijuhina.

Kuidas sa ikkagi TPIKsse tööle sattusid?

Kirjutasin millalgi 2005. aasta kevadel ühe europrojekti töötute aitamiseks. Sellele raha ei antud, aga selle kirjutamise käigus sain Pirjoga [Pirjo Vaarmaa, tollane TPIK tegevdirektor] tuttavaks. Olin parajasti maalimise ära lõpetanud, mõtlesin, et mida teha. Helistasin Pirjole, et mul on hetkel palju aega. Pirjo ütles, et meil siin arvutiklassi projekt, oleme juba tükk aega mõelnud teha, tule tee seda. Siis kirjutasime projekti Innovele [Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove], Hasartmängumaksu Nõukogust saime omaosaluse ja siis algaski siin arvutiprojekt. Innove projekt lõppes aasta pärast ära, sellega kaasnes tohutu bürokraatia, see oli päris õpetlik. Seejärel rahastas meie tegevust kolme aasta jooksul Microsoft Eesti. Ja nüüd otsustas SA Innove uuesti toetada 2,2 miljoni krooniga, nii et kolm aastat läheb see projekt edasi.

Millised on sinu tööülesanded TPIK arvutiklassi projektijuhina?

TPIKs vastutan arvutiõppe projekti toimimise ja rahastuse eest. Hoolitsen, et avatud oleks tasuta internetipunkt ja toimuks algõppe ja edasijõudnute kursused. Korra aastas korraldame ühele grupile kuuajalise veebikujunduse õppe, mis valmistab inimesi ette professionaalseks kujundaja kutseks.

Oli Sul TPIK-sse tulles oma mõte või missioon ka?

Ei...absoluutselt mitte. Ma isegi ei teadnud täpselt, mis siin majas tehakse. Natuke oli huvi enda suhtes, et mis tunne mul tekib puuetega inimestega töötades. Aga sain kohe selgeks, et ei ole mingit vahet, kõik on inimesed.

Kuidas need neli aastat on olnud?

Väga toredad. See on mu elu pikim töökoht. Kui poleks meeldinud, siis poleks ju saanud siin nii kaua töötada.

Mis see on, mis siin on meeldinud?

Esiteks see, et ma ise teen oma asju, vastutan selle eest. Keegi ei ütle, et jookse sinna ja tee seda. Tauno [Tauno Asuja, TPIK tegevjuht] on väga mõistlik. Ja kolleegid, Aron [Aron Urb, TPIK arvutiklassi tugisik] ja õpetajad on ka väga toredad. Hea tunne on teha midagi inimestele kasulikku. Peale igat gruppi ikka keegi tuleb tänama. Ühesõnaga, mulle meeldib töö inimestega ja suurte rahade taotlemine inimeste jaoks.

Millised on olnud sinu jaoks kõige suuremad väljakutsed?

Väljakutse ongi olnud arvutiklassi ikka töös hoida ja et inimesed arvutiklassist ära ei kaoks. Microsoftile võib tervisi saata selle artikliga – Microsofti aeg oli hästi tore ja lihtne mingis mõttes. Aga europrojekt oli raskem. Aasta alguses hoidsime neli kuud organisatsiooni säästudest arvutiklassi lahti ja linnaosa valituste abil saime mõned koolitustega kaasnenud kulutused hüvitatud – selline närutamise aeg.

Kuidas oled arenenud TPIKs töötatud aja jooksul? Mida oled õppinud?

Eesmärgi tähtsamaks seadmist endast. Või ei, see pole täpselt õige sõna. Asjade tegemist selleks, et need tehtud saaks, mitte et kes mida ütles või tegi.

Oled elus nii palju erinevaid asju teinud. Mis sa arvad, mis su tõeline kirg on?

Kui ma rantjee-elu elaks, ei peaks raha peale mõtlema, siis ma küll tööd ei teeks (naerab). Selles mõttes teen tööd ikkagi raha pärast. Aga mis mu tõeline kirg võiks olla... Mõnes mõttes on sellele küsimusele raske vastata, sest me ju muutume kogu aeg. Muidugi, maalimine mulle endiselt meeldib, ehkki ma pole pärast neid maalimise aastaid kriipsugi teinud. Aga kui tööd teha, siis see praegune on mu elu parim töökoht.

TEISED IANIST

Aron Urb, kolleeg TPIKst: *Ian on avatud silmaringiga ideedeinimene, kes oskab ühendada loovust ja asjalikkust. Ta käitub inimestega heatahtlikult ja õiglaselt ning eeldab sama ka teistelt. Töötamine sotsiaalsektoris nõuab missioonitunnet ja empaatiat – seda lanil jagub. Oleme olnud kolleegid nüüd juba neli aastat, mil meie maja arvutiklass on andnud paljudele abi ja uusi teadmisi ning paistab, et me jätkame samas vaimus.*

Külli Urb, kolleeg TPIKst: *Ian on avatud, sõbralik suhtleja, ikka lai naeratus näol, töösuhetes konstruktiivne, lahendusi otsiv ja abivalmis. Ian on hästi loominguline ja seda on näha ka tema vahvast riitusest. Temaga juba igav ei hakka!*

1 raamat – H. Hesse "Stepihunt"
1 plaat – Pixies, "Death to the Pixies"
1 film – Buffalo '66

ELULOOST

Perekond: naine Kristi ja poeg Ekke Helm (1a 4k)

Haridus:

1983-1994 Tallinna Reaalkool

1994-1998 Tallinna Tehnikaülikooli Tallinna Kolledž, ärijuhtimine

1998-2000 Tallinna Tehnikaülikool, magistriõpe majanduse erialal (lõpetamata)

2001-2004 Eesti Kunstiakadeemia Avatud Akadeemia, vabad kunstid

Veebileht: kujustus.ee – disainkleebised

Saagem tuttavaks: TALLINNA PARKINSONI HAIGUSE SELTS

Autor: LIISA RAUDSEPP

Tallinna Parkinsoni Haiguse Selts (TPS) on Tallinna Puuetega Inimeste Koja (TPIK) liige alates 2003. aastast, mil Selts asutatud sai. Siiski ei tekkinud TPS sugugi mitte "tühja koha pealt", vaid oli loomulikuks jätkuks Parkinsoni tõvega aktiivsete inimeste organiseerumisele.

Tallinna Parkinsoni Haiguse Seltsi sünniloo mõistmiseks tuleb veidi ajas tagasi minna. Eesti Parkinsoni tõve haiged ühinesid juba 1994. aastal, mil asutati Eesti Parkinsonihaiguse Selts (EPS). Järgmisel 1995. aastal kutsuti esimese piirkondliku seltsina ellu Tartu Parkinsoni Haiguse Selts. 2003. aastal oli selge, et uute seltside ühendamiseks ja esindamiseks on tarvis katusorganisatsiooni ja nii pandi alus Eesti Parkinsoniliidule (EPL). Seejuures moodustati endisest Eesti Parkinsonihaiguse Seltsist Tallinna Parkinsoni Haiguse Selts (TPS). Juriidilised õigused sai TPS 2003. aasta veebruaris, kui üleriigilised funktsioonid anti üle Eesti Parkinsoniliidule ning samal aastal liituti ka TPIK-ga. Seltsi käekäigust ja tegevusest räägib lähemalt juhatuse esimees Eero Kaalep.

Mida olulist on need kuus aastat kaasa toonud?

Seltsi liikmeskond on suurenenud, praegu on liikmeid üle 130. Umbes kolmandik liikmeid kõneleb emakeelena vene keelt. Tänu TPIKga liitumisele saame nüüd kasutada TPIK Tegevuskeskuse ruume, sellega seoses on seltsi tegevus hoogustunud. Seltsi algusaegadel kohtusime vaid paar korda aastas üldkoosolekul, nüüd aga peame infokoosolekuid iga kuu teise nädala esmaspäeviti TPIK saalis kell 11-13. Seal vahendame jooksvat infot ja püüame leida ka arste ja lektoreid erinevate teemade tutvustamiseks. Koosolekutel osaleb tavaliselt umbes 25-30 inimest. Iga infokoosoleku tarvis koostame ka infolehe, kust saab lugeda nii TPIK Tegevuskeskuse kui ka meie oma seltsi järgnevate ürituste ja tegevuste kohta. Uued seltsi liikmed vajavad niinimetatud kohanemisõpetust. Oleme korraldanud koolitusi ka hooldajatele ja pereliikmetele.

Tallinna Parkinsoni Haiguse Selts

Asutatud: 2003

Juhatuse esimees: Eero Kaalep

Liikmeid: üle 130

Katusorganisatsioonid: Eesti Parkinsoniliit,
Tallinna Puuetega Inimeste Koda

Aadress: Endla 59-204, 10615 Tallinn;

GSM: 5344 8050;

E-post: ekaalep@hot.ee

Kodulehekülg: www.parkinson.ee

TULE VABATAHTLIKUKS! – Kui oskad soome või inglise keelt, siis Tallinna Parkinsoni Seltsil oleks väga hea meel, kui saaksid aidata mõne artikli eesti keelde tõlkida.

Millised on veel olulisemad seltsi tegevused?

Üks asi, millest on hea meel, on **ravivõimlemine**. Treeningud toimuvad pidevalt kaks korda nädalas, välja arvatud suvekuud, TPIK ruumides 1 tund ja 15 minutit korraga. Esialgu käis võimlemas 4-6 inimest, viimasel ajal aga juba 7-11 parkinsonihaiget korraga. Nüüdseks oleme seda teinud juba paar aastat. Ravivõimlemise tundide korraldamine oli täiesti meie oma initsiatiiv, Pean ravivõimlemist meie inimestele eriti oluliseks, sest rehabilitatsioonitegevused on ju enamasti ühekordsed, aga liikumisel on tähtis just järjepidevus. Rühmas on tekkinud võimlemist väärtustav õhkkond.

Toimunud on ka mitmesuguseid kultuuriüritusi ja ekskursioone, eriti EPLi suve- ja talvelaagrite raames. Samuti võtame osa Tartu seltsi poolt organiseeritavast James Parkinsoni mälestuspäeva konverentsist.

Kui palju on teil töötajaid, palgalisi või vabatahtlikke?

Palgalisi töötajaid ei ole, kõik tehakse vabatahtliku tööna. Raamatupidaja palkamisest oleks abi olnud, aga ka see sai asjatundjate abiga ära tehtud. Enamik seltsi liikmeid on juba eakamad inimesed, liikumine ja tegutsemine nõuab neilt suurt pingutust, seltsi tegevuse korraldamisse panustamine oleks liiast. Aga endale jõukohaselt abistavad siiski mitmed inimesed.

Kust selts oma rahalised vahendid saab?

Meie tegevust toetavad Tallinna Puuetega Inimeste Koda, Eesti Parkinsoniliit ja Eesti Puuetega Inimeste Fond. Käesoleval aastal on muidugi kõiki summasid tugevalt kärbitud. Suvelaagri korraldamine läheb raskeks, talvelaagrit ei jõua vist enam üldse pidada. Need on meil muidu algusest peale toimunud. Loodame veidi ka sponsorite peale, aga ega neilgi praegu kerge pole.

Kui palju teete koostööd arstidega?

Meil on oma tugiarstid, kellega toimub tihe koostöö. Arstid suunavad ka uued Parkinsoni tõvega patsiendid seltsidega ühendust võtma. Tallinnas on meie seltsi tugiarstiks dr. Inna Rubanovitch, tema abistab ja suunab meid, käib võimalusel infopäevadel meiega kohtumas. Viimati külastasime Ida-Tallinna Keskhaiglat uute kontaktide loomiseks neuroloogidega. Püüame arendada ka rahvusvahelisi kontakte. Näiteks eelmise aasta lõpus võõrustasime Soome Parkinsoni haiguse alal töötajaid, käesoleval aastal aga käisime Soomes vastukülaskäigul tutvumas sealse tugisüsteemiga.

Millised on mõtted tulevikuks? Mida tahaksite veel teha?

Koos Eesti Parkinsoniliiduga püüame arendada Parkinsoni haiguse seltside võrgustikku. Alates 2003. aastast on Eestis Parkinsoni haiguse seltside arv tõusnud seitsmeni. Suhtleme rohkem ka hooldekodudega ja neis viibivate parkinsonihaigetega.

Tahaksime koos teiste seltsidega täiendada eestikeelset infot kodulehel **www.parkinson.ee** ja tasuta levitada sellel aastal ilmunud patsiendi ja tema hooldaja käsiraamatut, et see jõuaks kõikide Parkinsoni tõve haigete, nende pereliikmete ja hooldajateni. Lisaks soovime, et võõrkeelne info oleks kõigile paremini kättesaadav. Mujal maailmas avaldatakse palju väärtuslikku teavet: internetis Parkinsoni liitude kodulehekülgedel, ingliskeelset aadressil **www.epda.eu.com** ja soomekeelset **www.parkinson.fi**, lisaks ajakirju ja raamatuid. Näiteks jõuab meieni pidevalt soome- ja ingliskeelseid ajakirju Parkinsoni haigusest, mis ilmuvad neli-viis korda aastas.

Oleks vaja vabatahtlikke, kes aitaksid soome ja/või ingliskeelset teavet tõlkida, et see edastada meie Parkinsoni tõve haigetele, samuti nende hooldajatele, pereliikmetele ja tugisõpradele.

Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskuses (Endla 59) pakutav huvi- ja sporditegevus

Avalik internetipunkt – E-R kella 10–18; tugiisik Aron Urb; info tel: 656 4048

Puuetega inimeste arvutiõppe kursused

kontaktisik Ian Oja;
huvilistel registreeruda tel 656 4048 või
arvutiklass@tallinnakoda.ee

Kundalini jooga – E kell 10–11.45; juhendaja Lilia Del Rio

Hatha jooga – E kell 18–19.30 ja N kell 14.30–16.00;
juhendaja Mare Kingo

Line-tants AB tund – E kell 16–17; juhendaja Kaie Seger

Line-tants – E kell 17–18; juhendaja Kaie Seger

Line-tants ratastooli kasutajatele – E kell 18–19;
juhendaja Kaie Seger

Line-tants edasijõudnutele – E kell 19–20,
juhendaja Kaie Seger

Puuetega inimeste loomingulise avardamise kursus –

E 15.30–18.00 ja N 15.30–18.00; registreerimine tel 656 4048 või
koda@tallinnakoda.ee; juhendajad Kauri Kallas ja Hemmelin Malken

Grossing liikumispuudega lastele – T kell 15.30–17; kontaktisik Rita

Gorushkina eelregistreerimine tel 55 48 505 või ritasport@hot.ee

Bailatino – T kell 18–19; juhendaja Airi Juur;

eelregistreerimine tel 511 8776

Male – 2 x kuus laupäeviti kella 12–15 Valjo Rattasepa juhendamisel; kontaktisik Rita Gorushkina eelregistreerimine tel 554 8505 või ritasport@hot.ee

Boccia – 2 x kuus laupäeviti kella 12–14; kontaktisik Rita Gorushkina eelregistreerimine tel 55 48 505 või ritasport@hot.ee

Täpsema info: tel 656 4048 või e-posti aadressil: koda@tallinnakoda.ee

Toeta puuetega inimeste kunstitegevust!

Tallinna Puuetega Inimeste Koda kutsub teid üles ostma postkaarte, millest saadud tulu läheb puuetega inimestele suunatud kunstitegevuste läbiviimiseks.

Postkaardid on saadaval nii eesti kui ka ingliskeelse tekstiga. Ühe postkaardi maksumus on 10 krooni.

Kaarte saab osta: Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskus, Endla 59

läbi lõkkesu
hommikuse
kastest heinast järveni
pimedaks ei läinudki

meie maikuu
tekst ja pilt: maarja urb

puuetega inimeste kunstitegevuse heaks | www.tallinnakoda.ee

